Zárszó: Valóban ilyen fontos a „nőkérdés”?

Hans-Jörg Ronsdorf · 2021. május · átdolgozva: 2026. október

Egy testvérnő felhívta a figyelmemet arra, hogy ebben a kérdésben nem (csak) teológiáról van szó. Emberekről van szó. Lányokról és asszonyokról, méltóságukról és megbecsülésükről. Én férfiként a férfi szemszögéből nézem ezt az egész témát, ami nem közvetlenül a nők hangját adja vissza, de az ő nevükben szól.

Attól tartok, hogy ez a hierarchikus-vallásos szerkezet (komplementarizmus – az a nézet, hogy Isten a férfiaknak és a nőknek eltérő szerepet adott, és a vezetés a férfiaké) sok nőben megsebzett vagy lerombolt valamit. A könyvemre érkezett kevés visszajelzés megerősíti ezt a becslést. A rejtett szám nagyobb lesz, különösen ha azokra a fiatal nőkre és lányokra gondolok, akik egyenjogú társadalomban nőnek fel, keresztény gyülekezeti környezetükben azonban ókori nemi szerep-mintákkal „oktatják” őket. Hogyan kezelje az ember ezt a kettősséget?

Nem néhány (tiltott) szolgálatról van szó

Hogy világos legyen: nem elsősorban arról van szó, hogy a nők nem prédikálhatnak, nem taníthatnak vagy nem vezethetnek. Sok nő amúgy is megszokta ezt, és szem elől tévesztette, hogy ez valaha is megváltozhatna. Gyakran ezeket a szerkezeteket és szabályokat bibliai igazságnak tekintik a maguk számára, és már maguk sem kérdőjelezik meg ezeket a téziseket. Pedig meg kellene. Ezt nevezném az igazság megismeréséért folytatott egészséges küzdelemnek – éppen akkor, amikor azt gondoljuk, hogy ez a megismerés az őskereszténység óta vitathatatlanul fennáll. Ez a Biblia sok témájára igaz. Néha bizonyos témákat elölről kell újra kibetűzni.

A cím kérdése szinte bosszús reakció arra, hogy könyvemmel (címe: Nők, bocsássatok meg nekünk! – németül: Frauen, vergebt uns!) és írásaimmal újra meg újra felvetem ezeket a („feminista”) kérdéseket. A kérdés véleményem szerint a következőt akarja mondani, illetve bagatellizálni: a testvérnőknek a gyülekezetben, Isten országában és a családban annyi feladatuk és lehetőségük van a közreműködésre és ajándékaik kibontakoztatására, hogy nem lehet hátrányos megkülönböztetés, ha nem prédikálhatnak, nem taníthatnak vagy nem vezethetnek. Mindenkinek megvan a maga helye és szerepe, ahogyan azt már a teremtési rend kijelölte.

Ha azonban megpróbáljuk az egész képet látni, nem két vagy három szolgálatról van szó, amely állítólag nem illeti meg a nőt. Az egész mögötte álló nőképről van szó. Annak a kérdésnek a hátterében, hogy vajon ilyen fontos-e, az az elképzelés áll, hogy a nőt (alattvalói) segítségként teremtették Ádám mellé, és hierarchikusan hozzá, alá vagy utána van rendelve. ***Itt van a gyökere annak a problémának, amelytől sok (nem minden) nő szenved***. Kívülről gyakran nem érzékelhető módon egy belső, mélyen rejtett bizonytalanság él bennük, az igazságtalanság érzése. Amikor a nőt mint olyat nem becsülik ugyanúgy, mint a férfit. Amikor az ember nem gondolkodhat szabadon, hanem törvényeskedő határok között kell gondolkodnia és cselekednie (mit szabad és mit nem), amelyeket kegyes fénybe vonnak. A nő szerepéről vallott ilyen szemlélet sok testvérnőt az Úrban gyötrő kérdésekkel és önbizalomhiánnyal hagy magára. Azt kérdezik, miért akarta Isten így, mindaddig, amíg azt sulykolják beléjük, hogy ez Isten terve. Ha Isten jó és tökéletes, miért élnek át a nők keresztény házasságokban szörnyű dolgokat, a gyülekezetekben pedig olyan határokat, amelyeket ép ésszel nem lehet megérteni? ***Isten parancsolatai mindig***

jók, és Ő azt akarja, hogy megértsük értelmüket, amely (legalábbis az Újszövetségben) mindig nyilvánvaló. Ebben a kérdésben azonban hiányzik minden meggyőző érv!

Mit éreznek és mit nem éreznek a férfiak

Ez olyan érzés, amelyet mi, férfiak így nem ismerünk. A férfiak ritkán a gyengébbek. Itt az ideje, hogy ezt észrevegyük, és érzékenyek legyünk rá. Egyes férfiak elképzelésében és gondolkodásában lehetetlennek tűnik, hogy megértsék a nőknek ezeket a kisebbrendűségi érzéseit.

Lehet, hogy az ebben a témában tapasztalható heves érzelmek valódi oka kevésbé a bibliahűség, mint inkább a saját büszkeség, hogy megkérdőjelezik a férfi vezető szerepét, fej-létét? Talán csak a tudatalattiban? Hogy egyszer csak a feleségnek ugyanazok a jogai és kötelességei, mint a férjnek? Ha valaki évtizedeken át másként látta és élte ezt, akkor ez a felismerés – ha egyáltalán bekövetkezik – földrengéssel ér fel. Nemcsak belátni a tévedést, hanem egy másfajta közös életre is ráállni. Ehhez erő kell. Először belátás. De a bibliai út az életre vezet. Mindig.

Hogyan olvassuk a Bibliát a nőkérdésben

Nem ismerek olyan témát, amely érzelmileg ennyire túlfűtött volna. Mintha élet-halál kérdése lenne. Az olyan témáknál, mint Jézus személye, istensége és megváltó műve, ez érthető volna, de nem annál a kérdésnél, hogy a nők imádkozhatnak-e és szólhatnak-e prófétai módon az istentiszteleten (amit Pál magától értetődőnek tekint, ha pontosan odanézünk, figyelembe vesszük az összefüggést és éppen a nagy, egész bibliai képet is).

Hogyan olvassuk a Bibliát, amikor a nőkérdésről van szó? ***Az 1Tim 2 és az 1Kor 14 két (!) versének szemüvegén át nézzük az egész témát? Miféle torz tanítások jönnének ki tulajdonképpen, ha más fontos tanbeli kérdésekben is ilyen szűken, két vers alapján olvasnánk és ítélnénk meg a Bibliát? És nem az egész bibliai anyagot hoznánk egészséges, hihető viszonyba egymással, és mérlegelnénk. Hiszen csak így születik egészséges tanítás!***

Akkor úgy olvasunk, mint az írástudók, és azt gondoljuk, hogy az Írásban megtaláljuk az örök életet, de elmulasztunk találkozni azzal, Akiről az Írás tanúskodik: Krisztussal (Jn 5,39). Az Írás, amelyet annyira szeretünk, Arról tanúskodik, Aki a nőket szabadságra vezette, a tanulásra, a hitvallásra, a bizonyságtételre és az imádatra.

Kezdjük el méltányolni a Biblia egész képét a nőkről, és ne két félreértett páli mondás alapján értelmezzük.

Ráérzés

Sok nő érzi, amikor olvassa a Bibliát, amikor látja Jézust, hogyan bánt a nőkkel, hogy valami nincs rendben. Még nehezebb a helyzetük, amikor látják, hogyan vallanak kudarcot azok a férfiak, akiknek vezetniük és fejnek lenniük kellene, vagy akik ezt akarják. Holott állítólag éppen nekik bízta Isten ezt a szerepet, nem pedig a nőknek. Mégis milyen gyakran a feleségek kaparják ki a gesztenyét.

Ez a benyomásom a könyvemre érkezett visszajelzések alapján. ***Úgy tűnik, a könyv címe egy óriási űrt tölt be. Nagyobbat, mint gondoltam, amikor e cím mellett döntöttem.***

Persze ismerek olyan házasságokat – amennyire ez a közel állóknak egyáltalán lehetséges –, ahol a hierarchiának ezt a fajtáját szeretetben élik meg. De jele-e ez annak, hogy a hierarchia akkor helyes és szent? Bizonyára nem. Mennyi hamis dolgot gondolunk és teszünk, amelyekről azt hisszük, hogy helyesek, mert valahogy működnek.

Igen, a „nőkérdés" feltétlenül fontos. Mert az istenképünkről és az emberképünkről van szó. Arról van szó, hogy ennek a képnek minden zavarát és eltorzulását kigyomláljuk és kijavítsuk. Legyen Isten kegyelmes hozzánk, és segítsen ebben a feladatban, mert a hamis képek elképzelhetetlenül mélyen ülnek, és ráadásul sokaknak isteni igazságnak tűnnek. Pedig ez világi magatartás. Korszellem – nem a 21. századé a Föld általunk lakott részén, hanem az elmúlt 20. és 19. századé.

Ha mi, férfiak úgy akarjuk szeretni feleségünket, ahogyan Krisztus szerette az egyházat (Ef 5,25), akkor kiszeretjük őt ebből a hamis és hátrányosan megkülönböztető szerepből, és átadjuk és szabaddá tesszük számára azt a helyet, amely Isten teremtési rendjében megilleti.

A nőkérdés ugyanis a legmélyebben férfikérdés. Nekünk, férfiaknak kell megkérdőjeleznünk magunkat! Hiszen ki felelős az Újszövetség hierarchikus és olykor patriarchális olvasatáért? ***A férfiak sajátították ki maguknak a felsőbbséget az írásmagyarázatban, és azt hiszik, hogy ez kizárólag az ő szakterületük. Micsoda önhittség.*** A Lélek ajándékait nem nemek szerint osztják ki. E magatartás miatt a nők számtalan ajándékát elfelejtették, elnyomták, kikapcsolták, figyelmen kívül hagyták és visszafogták. A Lelket kioltani (1Thessz 5,19) valóban nem csekélység. Hiszen a férfiak vezetik a gyülekezeteket és szabják meg az irányt – a nőknek ebbe nincs beleszólásuk, és ha mégis, akkor csak nem hivatalosan, a férjükön keresztül, akik azonban vezetői körükben soha nem ismernék be, hogy a feleségük véleményét követik.

Ami nem célom

Nem a gyülekezet modernizálásáról van szó (nem helyiségekről és épületekről), és nem is arról, hogy lépést tartsunk a korral. ***Jézushoz való hűségről van szó, és ez bibliahűség!*** Nem modernizáció, hanem reformáció a nőkérdésben – hogy ezt a kétes szót, „nőkérdés", utoljára még egyszer igénybe vegyem.

Nem arról van szó, hogy megnyerjünk egy teológiai vitát. Erre a téma nem alkalmas, mert közvetlenül emberek (mindenekelőtt a testvérnők az Úrban) érintettek benne, és az adott szemlélet erősen formálja az életet – a gyülekezetben, Isten országában, a házasságban és a családban.

De éppen csak egy vita, csak az ellenvetés és csak a prófétai megszólítás indíthatja el újra ezt a témát. Beszélgetés és építő vita nélkül itt minden a régiben marad.

Ok a szakadásra?

Az ebben a kérdésben tapasztalható magas érzelmi hőfok gyors és következetes cselekvésre csábít, amely gyakran elváláshoz, szakadáshoz és egyházszakadáshoz vezet. Az egyik fél számára átlépnek egy isteni határt, amely a másik fél számára nem létezik. Most mi legyen?

A feszültségeket egy ideig el lehet viselni, de mivel ez a kérdés mindkét fél számára olyan sokat foglal magában, végül nem lehet majd együtt haladni. Hacsak el nem tudja viselni az ember azt, ami az adott gyülekezetben a szokás. Igen, Isten is sokat elvisel, többet, mint gondolnánk, anélkül hogy a rosszat jóváhagyná.

Így tehát mindenkinek magának kell döntenie. Véleményem szerint az is nehéz, hogy ebben a feszültségben olyan középutat állapítsanak meg, ahol annyira közelednek egymáshoz, amennyire csak vállalni tudják.

Bocsásson meg, hogy ebben a témában nem tudok megoldást kínálni. Az elválások többnyire rosszak, de a kompromisszumok is lehetnek azok.

A nőknek fel kell kelniük

Vannak dolgok az életben, amelyeket csak magunk tehetünk meg. Senki sem teheti meg helyettünk. A nőknek fel kell kelniük, fel kell ismerniük az útjukat, és ki kell lépniük egy félreértett alárendelődésből. A nagy egyházakban vannak nők, akik felébredtek, és felismerték, hogy a nemek kérdésében valami alaposan félrecsúszott. Ezekről a mozgalmakról ki-ki gondolkodhat, ahogy akar, de a Hós 8,7-tel mondom: ***Aki szelet vet, vihart arat.***

Nice Girls Don't Change the World – igaz mondat (a jól nevelt lányok nem változtatják meg a világot; így szól Lynne Hybels egyik könyvének címe, 2005). Ez a téma annyira megmerevedett, és annyira érinthetetlen igazsággá vált, hogy bizony indokolt megafonnal felállni ellene. Más keresztény igazságoknál, amelyeket az üdvösség szempontjából döntőnek tartanak, szintén hangosan kiabálnak, nem igaz?

A másik lehetőség, hogy minden marad a régiben. Hogy aztán azon a nagy napon, az Ő dicsősége, világossága és igazsága láttán meg kelljen állapítanunk, hogy tévedtünk, mindkét nem. A férfiak a felismeréseikkel, a nők pedig azzal, hogy elfogadták ezeket az állítólagos bibliai igazságokat. Akkor egy nagy lehetőséget elszalasztottunk, és az odavész, mindörökre.

Most sem a férfiak, sem a nők nem lehetnek gyávák! Az igazság melletti kiállásnak mindig ára van. ***Ha az egyháztörténelemben újra meg újra nem kelt volna fel bátran sok bátor keresztény nő és férfi, és nem úszott volna szembe az árral, akkor minden tönkrement volna.*** És ezt nagyon jól tudjuk. A kereszténység minden mozgalma és irányzata – és valamelyikhez közülük mi is tartozunk – bátor és imádkozó nők és férfiak által kezdődött.

Majd egykor és most

Az örökkévalóságban ez a téma nem fog tovább kísérni minket. Nem lesz több érzelem, sem szemrehányás vagy gyanúsítás. Férfi és nő egyszerűen olyanok lesznek, mint fivér és nővér; a hierarchia és az egyoldalú alárendelődés a múlté lesz. Egy bukott világ és megzavart teremtési rend múltja.

Éljük hát már most, amennyire rajtunk áll, annak az új teremtésnek a szabadságát és erejét, amellyé a Feltámadott és felmagasztalt Messiásban lettünk!